

Sygnatura akt XVIII C 50/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 3 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Ławrynowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Jeżewska

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2018 r. w Poznaniu

sprawy

z powództwa

Zakładów (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

przeciwko

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 7.517 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

/-/ SS O Magdalena Ławrynowicz

Sygnatura akt XVIII C 50/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 grudnia 2017 r. powodowa spółka Zakłady (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wydanego w dniu 6 lutego 2012 r. w sprawie I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu z powództwa (...) sp. z o.o., któremu w dniu 19 września 2017 r. w sprawie I Co 179/17 została nadana klauzula wykonalności. Jednocześnie powódka wniosła o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach pod sygnaturą Km 1562/17 i wykreślenie wpisów o przyłączeniu egzekucji z hipoteki (...).

Uzasadniając żądanie powódka wskazała, że cały dług firmy (...) sp. z o.o. został rozliczony z majątku prywatnego K. R. w postaci fermi drobiu położonej we wsi Z., gmina O. przekazanego tej firmie, przy czym wartość tego majątku, zdaniem powódki wynosiła 6.800.000-8.000.000 zł, co znacząco przewyższało sumę zobowiązań powódki względem (...) sp. z o.o., poprzednika prawnego pozwanej spółki (k. 1-9).

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2018 r. Sąd oddalił wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia (k. 20-21).

Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 29 marca 2018 r. powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił zażalenie powódki na postanowienie z dnia 11 stycznia 2018 r. (k. 62-64).

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 czerwca 2018 r. pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska pozwana przyznała okoliczność wydania przez Sąd Okręgowy w Kaliszu tytułu wykonawczego określonego w pozwie, w tym również, że objęta ww. tytułem wykonawczym należność stanowi przedmiot egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach R. S. pod sygn. Km 1562/17. Postępowanie to zostało skierowane do praw powodowej spółki do nieruchomości objętej księgą o nr KW (...) oraz prawa K. R. do świadczeń emerytalno-rentowych. Pozwana podkreśliła jednocześnie, że objęte tytułem wykonawczym o sygn. I Nc 13/12 należności stanowią równolegle przedmiot egzekucji prowadzonej pod sygn. Km 1174/12 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S.. Wskazano, że K. R. był właścicielem zabudowanej nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr KW (...), pozwana zakwestionowała jednak sugerowany przez powódkę tryb uzyskania prawa własności przedmiotowej nieruchomości przez spółkę (...) sp. z o.o., jak również wpływ tej okoliczności na wysokość wierzytelności objętej nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12. W konsekwencji, pozwana zaprzeczyła, jakoby cały dług do firmy (...) sp. z o.o. został rozliczony przez przekazanie do majątku prywatnego K. R. fermy drobiu. Jednocześnie podkreślono, że postępowanie egzekucyjne o sygn. Km 1174/12 zainicjowane zostało wnioskiem firmy (...) sp. z o.o. i obejmowało pierwotnie kwotę 5.880.700 zł, odsetki ustawowe oraz koszty procesu orzeczone nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12. W dalszej kolejności – w ramach realizacji porozumienia zawartego pomiędzy (...) sp. z o.o. oraz M. R. – współdłużnikiem solidarnym powodowej spółki – ww. uiszczył kwotę 1.150.000 zł tytułem spłaty części należności orzeczonych nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r. W późniejszym czasie (...) sp. z o.o. ograniczyła kwotę egzekwowanej wierzytelności do wysokości 2.720.236,60 zł należności głównej oraz odsetek ustawowych liczonych od dnia 28 kwietnia 2015 r. i należność ta stanowi do chwili obecnej przedmiot egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. pod sygn. Km 1174/12 oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach R. S. pod sygn. Km 1562/17. Spółka (...) sp. z o.o. wstąpiła przy tym do egzekucji prowadzonej pod sygn. Km 1174/12 wskazując swoje następstwo prawne po stronie wierzyciela, zaś aktualnym właścicielem nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr KW (...) jest (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. (k. 71-84).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakłady (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. powstały w 2001 roku i od tego też czasu rozpoczęły współpracę z firmą (...) sp. z o.o. w zakresie zakupu paszy dla drobiu. Wspólnikami powodowej spółki są K. R. oraz B. R., przy czym, niezależnie od działalności spółki, K. R. prowadził działalność gospodarczą jako osoba fizyczna zajmując się produkcją drobiu. Wiceprezesem zarządu spółki jest B. R.. Spółka (...) i członek zarządu B. R., a także syn K. M. R. – byli poręczycielami w transakcjach zawieranych w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez K. R., polegającej na zakupie paszy.

Współpraca spółki z firmą (...) sp. z o.o. trwała 12 lat, a w jej trakcie powódka zakupiła około 40.000 ton paszy, co dawało obrót rzędu około 35.000.000 zł.

Na skutek pozwu wniesionego w dniu 1 lutego 2012 r. przez spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. przeciwko K. R. jako głównemu dłużnikowi oraz poręczycielom: spółce (...), B. R. i M. R. – Sąd Okręgowy w Kaliszu wydał w postępowaniu nakazowym w dniu 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12, nakaz zapłaty, w którym zobowiązał pozwanych: Zakłady (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., K. R., B. R. oraz M. R., aby zapłacili solidarnie powodowi z weksla na rzecz powódki kwotę 5.880.700 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 32.217 zł tytułem kosztów zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 19 września 2017 r., sygn. I Co 179/17, Sąd Okręgowy w Kaliszu nadał ww. nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności w trybie art. 788 k.p.c. – na rzecz (...) sp. z o.o. (KRS nr (...)), na rzecz której przeszło uprawnienie wierzyciela (...) sp. z o.o. w K. przeciwko dłużnikom: Zakładom (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., K. R., B. R. oraz M. R..

Wobec powyższego – pismem z dnia 3 października 2017 r. (uzupełnionym pismem z dnia 7 listopada 2017 r.) – (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (jako wierzyciel), działając w oparciu o posiadany tytuł wykonawczy zaopatrzonej w klauzulę wykonalności – złożył wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach R. S. o przyłączenie się do egzekucji prowadzonej pod sygn. Km 1562/17 – ze świadczeń emerytalno-rentowych K. R. oraz egzekucji prowadzonej w prawie własności Zakładów (...) sp. z o.o. do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Szamotułach prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) celem wyegzekwowania należności obejmującej: roszczenie główne w wysokości 2.720.563,60 zł, odsetki ustawowe od dnia 25 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, koszty aktualnej egzekucji wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przepisanych.

Według stanu na dzień 21 maja 2018 r. egzekucja prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach R. S. pod sygn. Km 1562/17 obejmowała kwoty: 2.720.563,60 zł z tytułu należności głównej, 509.453,50 zł z tytułu zaległych odsetek, 6.566,63 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym.

Należności objęte tytułem wykonawczym o sygn. I Nc 13/12 stanowią jednocześnie przedmiot egzekucji w ramach równoległe toczącego się postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. o sygn. Km 1174/12. Ww. postępowanie dotyczy ujawnionych praw K. R. oraz B. R. do nieruchomości, a także praw do ruchomości, rachunków bankowych i innych wierzytelności przysługujących ww. dłużnikom oraz Zakładowi (...) sp. z o.o.

Bezsporne, nadto dowód: wydruk KRS nr (...) (k. 4-6); nakaz zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12 (k. 121, k. 178); postanowienie Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 19 września 2017 r., sygn. I Co 179/17 (k. 79-82, k. 151-152v); wydruk KRS nr (...) (k. 129-135, k. 144-150v); wniosek o przyłączenie się do egzekucji o sygn. Km 1562/17 z dnia 3 października 2017 r. z potwierdzeniem nadania (k. 83-85, k. 153-154); odpowiedź wierzyciela na wezwanie organu egzekucyjnego z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie o sygn. Km 1562/17 (k. 86, k. 155); odpowiedź organu egzekucyjnego z dnia 21 maja 2018 r. w sprawie Km 1562/17 (k. 87, k. 156); wezwanie z dnia 19 września 2017 r. do uiszczenia zaliczki w sprawie Km 1174/12 (k. 88, k. 157); wezwanie z dnia 12 marca 2018 r. do uiszczenia zaliczki w sprawie Km 1174/12 (k. 89, k. 158); pismo informacyjne organu egzekucyjnego z dnia 17 maja 2018 r. w sprawie Km 1174/12 (k. 90, k. 159); częściowo zeznania świadka K. R. (e-protokół rozprawy z dnia 19 czerwca 2018 r., 00:14:20-01:03:24 – k. 204-207).

K. R. był właścicielem zabudowanej nieruchomości położonej w miejscowości W., gmina O., stanowiącej działki nr: (...) o powierzchni łącznej 14,8375 ha, dla której Sąd Rejonowy w Szamotułach prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...).

Wskazana nieruchomość, począwszy od dnia 1 sierpnia 2011 r., stanowiła przedmiot egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. z wniosku Spółdzielni (...) z siedzibą w A. pod sygn. Km 1146/11. W ramach tego postępowania dokonano w dniu 8 lutego 2012 r. opisu i oszacowania nieruchomości zapianej w księdze wieczystej nr KW (...), ustalając jej łączną wartość na kwotę 5.686.740 zł na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego w dniu 18 listopada 2011 r. przez rzeczoznawcę majątkowego mgr. inż. M. W..

W dniu 28 sierpnia 2012 r. doszło do sprzedaży, w drodze licytacji komorniczej, nieruchomości K. R. objętej księgą wieczystą o nr KW (...). W konsekwencji postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2012 r., sygn. I Co 2533/11, Sąd Rejonowy w Szamotułach udzielił przybicia prawa własności ww. nieruchomości na rzecz nabywcy (...) sp. z o.o. w K. za cenę 4.265.055 zł, a postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. I Co 2533/12, Sąd Rejonowy w Szamotułach przysądził prawo własności przedmiotowej nieruchomości na rzecz (...) sp. z o.o. za cenę 4.265.055 zł.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2012 r. (...) sp. z o.o. – posiłkując się nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12, zaopatrzonym w klauzulę wykonalności – złożyła wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, celem wyegzekwowania od dłużnika przysługującej wierzycielowi: należności głównej w kwocie 5.880.700 zł, kosztów procesu w kwocie 25.000 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 7.217 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przepisanych. Spółka wniosła przy tym o przeprowadzenie przedmiotowej egzekucji, poprzez: zajęcie nieruchomości stanowiącej własność dłużników, zajęcie ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych dłużników – wnosząc nadto o przyłączenie tegoż wniosku do toczących się postępowań przeciwko dłużnikom we wszystkich sprawach prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S..

Z kolei pismem z dnia 17 września 2012 r., skierowanym do Sądu Rejonowego w Szamotułach, (...) sp. z o.o. w K. – działając jako wierzyciel – w związku z wydaniem ww. postanowienia z dnia 28 sierpnia 2012 r., sygn. I Co 2533/11, złożyła wniosek w trybie art. 967 k.p.c. o zaliczenie na poczet ceny wierzytelności nabywcy (...) sp. z o.o., wynikającej z tytułu wykonawczego I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu, wskazując że wierzytelność nabywcy znajduje w całości pokrycie w cenie nabycia. W takim stanie rzeczy – z przysługującej nabywcy wierzytelności w kwocie łącznej 5.880.700 zł – nabywca dokonał zaliczenia przysługującej mu wobec dłużnika wierzytelności w części, do kwoty 4.265.055 zł – równej cenie nabycia nieruchomości – zastrzegając że kwota ta może ulec zmianie z uwagi na konieczność uwzględnienia art. 1025 k.p.c. i wysokości, która przysługuje wierzycielowi zgodnie z planem podziału sumy uzyskanej z nieruchomości, który będzie sporządzony w postępowaniu egzekucyjnym co do nabytej przez wierzyciela nieruchomości.

W zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy w Szamotułach, postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. I Co 2533/11, przysądził prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości W. i objętej księgą wieczystą o nr KW (...), będącej przedmiotem przetargu w dniu 28 sierpnia 2012 r., na rzecz nabywcy (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. za cenę 4.265.055 zł, która została w całości spłacona (punkt 1.), nakazując jednocześnie dłużnikowi K. R. wydanie przedmiotowej nieruchomości (punkt 2.).

Pismem z dnia 14 października 2013 r. – wobec zapytania K. R. w przedmiocie zadłużenia (...) sp. z o.o. w stosunku do firmy (...) sp. z o.o., sposobie rozliczeń oraz danych co do kwoty, jaka została uzyskana ze sprzedaży nieruchomości – spółka wyjaśniła, że w związku z przejęciem na własność w drodze licytacji nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr KW (...), kwota zadłużenia wynikająca z tytułu wykonawczego I Nc 13/12 została pomniejszona o kwotę za jaką Sąd Rejonowy w Szamotułach przysądził prawo własności ww. nieruchomości, zgodnie z prawomocnym postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. I Co 2533/11.

Dowód: odpis zupełny Działu II KW nr (...) z elektronicznej bazy MS (k. 91-93, k. 100-101); odpis zupełny Działu III KW nr (...) z elektronicznej bazy MS (k. 94-108, k. 162-169); protokół opisu i oszacowania nieruchomości KW nr (...) z dnia 8 lutego 2012 r. (k. 109-110, k. 170-171); postanowienie Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 28 sierpnia 2012 r., sygn. I Co 2533/11 (k. 111, k. 171); wniosek (...) sp. z o.o. z dnia 17 września 2012 r. o zaliczenie na poczet ceny nabycia nieruchomości części wierzytelności (k. 112-114, k. 172-173); postanowienie Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 27 czerwca 2013r., sygn. I Co 2533/11 (k. 115, k. 174); operat szacunkowy z dnia 18 listopada 2011 r. (k. 116-118, k. 175-176); wniosek o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego z dnia 29 sierpnia 2012 r. (k. 119-120, k. 177-177v); nakaz zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12 (k. 121, k. 178); korespondencja mailowa (k. 189-190); pismo (...) sp. z o.o. z dnia 14 października 2013 r. (k. 191); faktura VAT nr (...) z dnia 18 lutego 2014 r. (k. 192); częściowo zeznania świadka K. R. (e-protokół rozprawy z dnia 19 czerwca 2018 r., 00:14:20-01:03:24 – k. 204-207).

Porozumieniem z dnia 28 kwietnia 2015 r. zawartym między spółką (...) sp. z o.o. a M. R. strony tego porozumienia stwierdziły, że na dzień jego zawarcia zadłużenie ww. dłużnika wobec firmy (...) sp. z o.o., z tytułu nakazu zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12, obejmuje: kwotę 3.870.263,60 zł tytułem należności głównej oraz odsetki ustawowe liczone od tej kwoty – od dnia 28 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty. Wierzyciel oświadczył jednocześnie, że spłata kwoty w wysokości 1.150.000 zł wyczerpie roszczenie wierzyciela w stosunku do dłużnika pod warunkiem

dokonywania terminowej spłaty ustalonych rat, określonych szczegółowo w § 2 ust. 2 porozumienia. Nadto strony uzgodniły, że zaprzestanie wpłat lub wpłata nieterminowa którejkolwiek z rat, bądź wpłata mniejszej kwoty raty określonej harmonogramem spowoduje wymagalność całości zadłużenia – wraz z całą kwotą odsetek w wysokości liczonej na dzień zaprzestania lub nieterminowej bądź mniejszej wpłaty raty. Wskazano przy tym, że porozumienie jest tylko i wyłącznie ustaleniem terminu spłaty zadłużenia, a nie zmianą podstawy prawnej zadłużenia, co oznacza że porozumienie nie stanowi nowacji długu w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego.

Pismem z dnia 31 maja 2016 r. skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S., do sprawy Km 1174/12 – w której dłużnikami byli (...) sp. z o.o., K. R. i (...) sp. z o.o. wskazała, że ogranicza kwotę egzekucji prowadzonej na podstawie nakazu zapłaty z dnia 6 lutego 2012r. – z uwagi na liczne dobrowolne wpłaty dłużnika na jej konto – do wysokości: 2.720.263,60 zł tytułem należności głównej oraz 264.753,20 zł tytułem odsetek wyliczonych na dzień 31 maja 2016 r. (liczonych od dnia 28 kwietnia 2015 r.). Przedmiotowa należność stanowi do chwili obecnej przedmiot egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. pod sygn. Km 1174/12 oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach R. S. pod sygn. Km 1562/17.

Dowód: porozumienie z dnia 28 kwietnia 2015 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. a M. R. (k. 122-126, k. 179-182); oświadczenie (...) sp. z o.o. z dnia 31 maja 2016 r. o ograniczeniu egzekucji Km 1174/12 (k. 127, k. 183); częściowo zeznania świadka K. R. (e-protokół rozprawy z dnia 19 czerwca 2018 r., OO:14:20-01:03:24 – k. 204-207).

Oświadczeniem z dnia 3 października 2017 r. spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wstąpiła do egzekucji prowadzonej pod sygn. Km 1174/12, wskazując że – w związku z postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 19 września 2017 r., sygn. I Co 179/17, nadającym na jej rzecz klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12 – w przedmiotowej sprawie doszło do następstwa prawnego po stronie wierzyciela.

Dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 19 września 2017 r., sygn. I Co 179/17 (k. 79-82, k. 151-152v); oświadczenie z dnia 3 października 2017 r. o wstąpieniu do egzekucji Km 1174/12 (k. 128, k. 184).

Aktualnym właścicielem nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr KW (...) jest (...) sp. z o.o. z siedzibą w L., z uwagi na nabycie prawa własności przedmiotowej nieruchomości na podstawie umowy z dnia 20 lipca 2015 r.

Dowód: odpis zupełny Działu II KW nr (...) z elektronicznej bazy MS (k. 91-93, k. 100-101).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz częściowo na podstawie zeznań świadka K. R..

Wyżej wskazane dokumenty stanowiące podstawę rekonstrukcji stanu faktycznego sprawy Sąd uznał za wiarygodne, za wyjątkiem części dokumentów załączonych przez stronę powodową do pisma z dnia 19 czerwca 2018 r. (k. 193-202). Zdaniem Sądu nie stanowiły one rzetelnych dowodów, na podstawie których możliwa byłaby weryfikacja twierdzeń świadka odnośnie prowadzonych pertraktacji w zakresie spłaty zadłużeń powodowej spółki w stosunku do pozwanej – a tym samym ustalenie, że doszło do całkowitej spłaty należności będącej podstawą tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygn. I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu. W konsekwencji, waloru wiarygodnego dowodu z dokumentu w trybie art. 245 k.p.c. Sąd nie mógł nadać kserokopii oświadczenia z dnia 8 lutego 2018 r., którego autorem – w świetle treści pisma – miałby być M. P. (1), a który został podpisany wyłącznie przez świadka K. R.. Podkreślić w tym miejscu należy bowiem, że dokumenty prywatne wyposażone zostały przez ustawodawcę w określone domniemania prawne. Będą one mogły skorzystać z domniemań określonych w ustawie procesowej jedynie wówczas, gdy zostaną sporządzone zgodnie z wymogami określonymi przez ustawodawcę. Domniemania będą zatem miały zastosowanie do dokumentów tekstowych, umożliwiających ustalenie ich wystawców na podstawie analizy podpisu złożonego na dokumencie. Dotyczy to zarówno prywatnych dokumentów sporządzonych w formie pisemnej, jak i dokumentów sporządzonych w formie elektronicznej. Regulacja art. 245 k.p.c. pozbawia przy tym mocy dowodowej te dokumenty prywatne, które nie zostały podpisane. W takim wypadku wątpliwa pozostaje przydatność takiego dokumentu jako środka dowodowego. Strona występująca z takim wnioskiem dowodowym będzie bowiem każdorazowo zobligowana

do wykazania, że zarówno sam dokument, jak i oświadczenie zawarte w dokumencie pochodzi od jego wystawcy (vide: E. Marszałkowska-Krześ, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz 2018, wyd. 21, SIP Legalis). Nadto, z treści przedłożonego oświadczenia z dnia 8 lutego 2018r. wynika, że firma (...) sp. z o.o. zaliczyła na poczet zadłużenia wpłaty dokonane w latach 2011-2015 w kwocie 756.869 zł, do spłaty pozostało 1.259.717 zł i zobowiązała się do umniejszenia kwoty głównej o około 580.000zł. Powyższe kwoty – w świetle całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie – nie poddawały się pozytywnej weryfikacji, przy czym podawana w piśmie pozostała do spłaty kwota 1.259.717 zł była sprzeczna z następnie wskazaną kwotą 1.259.971 zł, która miała zostać spłacona przez M. R. w oparciu o osobne porozumienie zawarte z firmą (...) sp. z o.o. W tym kontekście podkreślić należy, że M. R. spłacił kwotę zadłużenia, jednakże w wysokości 1.150.000 zł (porozumienie z dnia 28 kwietnia 2015 r. – k. 122), co również pozostaje w sprzeczności z twierdzeniami analizowanego dokumentu. Co więcej, celem potwierdzenia podnoszonych okoliczności powodowa spółka nie wniosła o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. K., którego zeznania pozwoliłby Sądowi na weryfikację treści zarówno oświadczenia z dnia 8 lutego 2018 r., jak i zeznań świadka co do przebiegu spotkania w maju 2015 roku. Waloru dowodu z dokumentu nie mogło również mieć załączone przez powódkę rozliczenie – także niepodpisane (k. 194) – z którego wynika wartość do wyegzekwowania w kwocie 3.328,051 zł, budząca również wątpliwości Sądu w świetle zasadności twierdzenia, że zobowiązanie powódki wygasło (nawet po zaliczeniu na poczet wierzytelności ceny nabycia nieruchomości), natomiast pozostałe dokumenty (k. 195-202) stanowią zestawienia kosztów, których nie sposób zidentyfikować, stanowiących także niepodpisane, luźne zapiski.

Wobec powyższego, również zeznania świadka K. R. Sąd uwzględnił w rekonstrukcji stanu faktycznego w ograniczonym zakresie – w zasadzie głównie do twierdzeń, które można było zweryfikować w oparciu o przedłożone przez pozwaną dokumenty. Zwłaszcza, że świadek koncentrował się również na pobocznych kwestiach finansowych dotyczących różnych zadłużeń w ramach prowadzonej działalności.

Sąd oddalił: wniosek pełnomocnika pozwanej o określenie terminu na ustosunkowanie się do wniosków dowodowych zgłoszonych w piśmie z dnia 19 czerwca 2018 r. uznając, że zbędnie przedłuży to postępowanie w sprawie, gdyż strona reprezentowana przez fachowego pełnomocnika może zająć stanowisko w tym zakresie na rozprawie.

Sąd oddalił wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: K. R., M. P. (1) i M. P. (2) na okoliczność rozliczenia produkcji oraz zysków z niej na poczet zobowiązań wobec firmy (...) sp. z o.o. – mając na uwadze treść art. 843 § 3 k.p.c. (k. 204). Zgodnie z cytowanym przepisem, w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu, zaś Sąd uznał, że podnoszone przez powódkę twierdzenia dotyczą zarzutu spóźnionego, a zakres sprawy w całości winien już być określony w pozwie. Strona powodowa w toku postępowania podnosiła nowe okoliczności związane z rozliczaniem produkcji i zysków w sprawie, co przekroczyło ramy czasowe składania wniosków określone w art. 843 § 3 k.p.c., a – dodatkowo uwzględnienie również wniosków strony pozwanej – doprowadziłoby do bezzasadnego przewlekania niniejszego procesu, którego kluczowe kwestie zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala zatem na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparty na przyczynach materialnoprawnych, czyli podstawach wymienionych w punktach 1 do 3 § 1 omawianego przepisu. Zatem dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, albo jego ograniczenia powołując się na podstawę określoną ściśle w przepisach artykułu 840 § 1 pkt 1 do 3 k.p.c.

Do zdarzeń w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. zalicza się zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz objawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 2016 r. I ACa 1758/15, LEX nr 2044337). Nie istnieje przy tym zamknięty katalog takich zdarzeń.

Do zdarzeń, na skutek których zobowiązanie wygasło zalicza się – w szczególności - wykonanie zobowiązania (art. 450 k.c.), zrzeczenie się roszczenia przez wierzyciela, wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych w następstwie uwzględnienia zarzutu wspólnego dla wszystkich dłużników (art. 375 § 2 k.c.), świadczenie zamiast spełnienia (art. 453 k.c.), odnowienie (art. 506 k.c.), niemożliwość świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (art. 475 k.c.), potrącenie (art. 498 k.c.), zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela (art. 508 k.c.), zmianę stosunków, z powodu których zobowiązanie albo obowiązek gaśnie lub ulega ograniczeniu, zmiana wierzyciela, ziszczenie się warunku rozwiązującego, rozwiązanie ugody.

Z kolei do zdarzeń, na skutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane zalicza się m.in.: przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (art. 117 § 2 k.c.), odroczenie spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty przez wierzyciela (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 lipca 2014 r., I ACa 163/14, LEX nr 1527209, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 2016 r. I ACa 1758/15, LEX nr 2044337, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 22 marca 2016 r., I ACa 1072/15, LEX nr 2041840).

W niniejszej sprawie strona powodowa wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r. wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie o sygn. I Nc 13/12. Roszczenie powodowej spółki oparte było przy tym wyłącznie na podstawie jednego zarzutu, a mianowicie twierdzenia, że wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem wykonawczym została w całości rozliczona, poprzez przekazanie przez K. R. z majątku prywatnego nieruchomości położonej we wsi Z., gmina O. firmie (...), poprzednikowi prawnemu pozwanej. De facto zatem powódka oparła swoje roszczenie na normie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., uznając że zaistnienie ww. zdarzenia doprowadziło do wygaśnięcia jej zobowiązania względem następcy prawnego (...) sp. z o.o. tj. (...) sp. z o.o.

Podkreślenia przy tym wymaga, że powódka wskazała w pozwie, że nieruchomością przekazaną na rzecz wierzyciela była ferma we wsi Z., gmina O. nie wskazując numeru księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości, w załącznikach do pozwu powołała się na akt notarialny dotyczący nieruchomości zapisanej w KW nr (...), a do pozwu dołączyła kserokopię z poświadczonego odpisu z księgi wieczystej nr (...) prowadzonej dla nieruchomości położonej w S.. Już to budziło wątpliwości co do skuteczności zarzutu, skoro nie wiadomo jakiej nieruchomości on dotyczył.

Mając z kolei na uwadze art. 843 § 3 k.p.c. Sąd badał, co do zasady, tylko i wyłącznie ten zarzut, albowiem cytowany artykuł ogranicza możliwość zgłaszania zarzutów, które mogą stanowić podstawę powództw przeciwegzekucyjnych, wprowadzając w tym zakresie prekluzję. Jej skutki wiąże się z datą wniesienia pozwu. Po tej dacie powód traci możliwość powoływania nowej podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego w toczącym się już postępowaniu. Tylko zatem zarzuty podniesione przez stronę powodową w pozwie podlegały badaniu przez Sąd.

W ocenie Sądu, już z samego twierdzenia pozwu uznać należało, że powództwo jest bezzasadne, albowiem wierzytelność objęta nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. I Nc 13/12, opiewała na kwotę 5.880.700 zł, zaś cenę nabycia nieruchomości, której właścicielem był K. R. (o nr KW (...)) została oszacowana na kwotę 4.265.055 zł (postanowienie Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. I Co 2533/11 – k. 115). Wskazana cena nabycia jest zatem kwotą znacznie niższą w porównaniu do wysokości odsetek, naliczonych od kwoty 5.880.700 zł od dnia 31 stycznia 2012 r. do dnia przysądzenia własności, tj. 27 czerwca 2013 r.

W sprawie zostało ustalone, że pozwana, a dokładnie jej poprzednik prawny, nabył w toku egzekucji prowadzonej przez innego wierzyciela (Spółdzielni (...) z siedzibą w A.) w sprawie prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. pod sygn. Km 1146/11, nieruchomości K. R. objętą księgą wieczystą o nr KW (...). W ramach tego postępowania dokonano opisu i oszacowania nieruchomości ustalając jej łączną wartość na kwotę 5.686.740 zł na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego w dniu 18 listopada 2011 r. przez rzeczoznawcę majątkowego mgr. inż. M. W.. Dowolne zatem są twierdzenia powódki, że nieruchomość była warta 6.000.000 do 8.000.000 zł. Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2012 r., sygn. I Co 2533/11, Sąd Rejonowy w Szamotułach udzielił przybicia prawa własności ww. nieruchomości na rzecz nabywcy (...) sp. z o.o. w K. za cenę 4.265.055 zł, a postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. I Co 2533/12, Sąd Rejonowy w Szamotułach przysądził prawo własności przedmiotowej nieruchomości na rzecz (...) sp. z o.o. za cenę 4.265.055 zł, przy czym na poczet ceny nabycia zaliczona została w trybie art. 967 k.p.c. wierzytelności nabywcy (...) sp. z o.o. wynikająca z tytułu wykonawczego I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu.

Powyższe nabycie nieruchomości zostało wzięte pod rozwagę przez pozwaną, co skutkowało ograniczeniem wniosku egzekucyjnego (pismo z dnia 14 października 2013 r. – k. 191).

Nadto, z dokumentów przedłożonych przez pozwaną (k. 122) wynika, że stan zadłużenia na dzień 28 kwietnia 2015 r. wynosił 3.870.263,60 zł – co wynika z porozumienia zawartego przez M. R. z poprzednikiem (...) sp. z o.o., tj. ze spółką (...) sp. z o.o., na które strona powodowa również się powołuje. Wówczas ustalono, że spłata kwoty 1.150.000 zł przez jednego z poręczyteli ma wyczerpać roszczenia wierzyciela, ale względem tylko i wyłącznie tego dłużnika, tj. M. R.. Była to przy tym kwota znacząco niższa od ustalonego stanu zadłużenia. W konsekwencji – co podniosła pozwana – w ramach rozliczenia zadłużenia powódki uwzględniono porozumienie zawarte z M. R. w dniu 28 kwietnia 2015 r., jako spłatę części należności orzeczonych nakazem zapłaty z dnia 6 lutego 2012 r., względem wszystkich dłużników, stąd też pozostałe zadłużenie określono na kwotę 2.270.563,60 zł, ograniczając egzekucję do tej kwoty. Mając przy tym na względzie przedłożone przez stronę powodową dokumenty obrazujące szereg wyliczeń szczegółowych – w części uzasadnienia poświęconej ocenie materiału dowodowego Sąd wskazał z jakich względów argumentacji powódki nie można było podzielić, zaś jej twierdzenia nie zostały wykazane.

Mając to wszystko na względzie Sąd uznał, iż brak jest podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, albowiem nie zostało wykazane w sprawie, że pozwana nie zaliczyła na poczet wierzytelności objętej nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu wartości nieruchomości nabytej w toku egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. pod sygn. Km 1146/11.

Pozostałe zaś zarzuty, niezależnie od tego, że spóźnione, również nie zasługiwały na uwzględnienie, biorąc pod uwagę okoliczność, że poza podniesionym ogólnym twierdzeniem, że doszło do całkowitego rozliczenia zadłużenia, nie doszło do skutecznego wykazania przez powódkę, że rozliczenie to dotyczyło wierzytelności objętej nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 13/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu i jakie poszczególne czynności miały spowodować wygaśnięcie wierzytelności.

Dlatego też w oparciu o przytoczone wyżej ustalenia faktyczne i rozważania prawne, Sąd powództwo w całości oddalił – pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi powódkę jako stronę, która przegrała proces w całości. Sąd uwzględnił, że powódka postanowieniem z dnia 29 marca 2018 r. została zwolniona od kosztów

sądowych w całości (k. 53). Koszty procesu obejmują wobec tego wyłącznie koszty poniesione przez stronę przeciwną tj. koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.500 zł (ustalone na podstawie § 8 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz.U. z dnia 5 listopada 2015 r., poz. 1800) i opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Z uwagi na powyższe, Sąd w pkt 2. wyroku zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 7.517 zł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

/-/ SSO Magdalena Ławrynowicz